

Udział Pracowników w IX Ogólnopolskim Szkoleniu Edukatorów ED-EK 2025.

W dniach 8-10 października 2025 r. pracownicy Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie wzięli udział w IX ogólnopolskim szkoleniu edukatorów ED-EK 2025, zorganizowanym na terenie Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych. Uczestnicy stacjonowali w malowniczym Siedlisku Gnysiówka, co zapewniło komfortowe warunki do aktywnego udziału w programie. Szkolenie skupiało się na rozwijaniu umiejętności edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody, dziedzictwa kulturowego i promocji zrównoważonego rozwoju, gromadząc edukatorów pracujących w Parkach Krajobrazowych na terenie całej Polski. Szkolenie rozpoczęło się od wizyty w Zespole Szkół Drzewnych i Leśnych im. Jana Kochanowskiego w Garbatce-Letnisku. Ten nowoczesny kompleks, wybudowany przez samorząd Mazowsza, architektonicznie nawiązuje do stylu drewnianych willi charakterystycznych dla dwudziestolecia międzywojennego, harmonijnie wpisując się w lokalny krajobraz. Uczestnicy mieli okazję poznać innowacyjne metody nauczania związane z leśnictwem i ochroną środowiska. Następnie, w ramach interaktywnego questu, zwiedzono miejscowość Garbatka-Letnisko, co pozwoliło na odkrywanie jej historii i uroków w angażujący sposób. Kolejnym punktem było odwiedzenie ośrodka edukacyjnego Kozienickiego Parku Krajobrazowego, gdzie zaprezentowano funkcjonowanie i wyposażenie zaplecza dydaktycznego. Grupa udała się również do siedziby Parku w Pionkach, zlokalizowanej w zabytkowej willi dyrektora naczelnego Państwowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących – miejscu bogatym w historyczny kontekst przemysłowy. Dzień zakończył się zwiedzaniem Wylęgarni Raków w Augustowie oraz spacerem po ścieżce dydaktycznej w rezerwacie przyrody "Krępiec". Tam uczestnicy zapoznali się z unikalną fauną i florą regionu, a także z legendą związaną z tym miejscem, co wzbogaciło wiedzę o lokalnym dziedzictwie przyrodniczym.

Drugi dzień poświęcono aspektom kulturowym. Rozpoczęła go prelekcja "Spotkanie z kulturą", poprowadzona przez pracownice Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu, która przybliżyła tradycje ludowe Mazowsza. Następnie uczestnicy wzięli udział w serii praktycznych warsztatów, podczas których rozwijali umiejętności rzemieślnicze. W ramach zajęć z tkactwa wykonano zakładki do książek, co pozwoliło na praktyczne zapoznanie się z tradycyjnymi technikami. Grupa poznała dawne ludowe zabawki, takie jak drewniane wózki i koniki, gliniane ptaszki czy szmaciane lalki. Uczestnicy samodzielnie stworzyli gałganiane lalki, wyrabiali ludowe "pająki" ze słomy, komponowali bukiety kwiatów z bibuły, wypisywali kartki pocztowe stalówką i atramentem, a także próbowali sił w rzeźbieniu dłutem w drewnie. Te aktywności nie tylko rozwijały kreatywność, ale także podkreślały znaczenie zachowania tradycji rękodzielniczych. Po warsztatach odbył się pokaz obrzędowy w wykonaniu Koła Gospodyń Wiejskich "Piątkowy Stok", prezentujący autentyczne zwyczaje wiejskie. Dzień zwieńczyła projekcja filmu dokumentalnego "Bug. Pejzaż nostalgiczny" autorstwa Artura Tabora, który ukazał piękno i nostalgię krajobrazu rzeki Bug.

Ostatni dzień szkolenia rozpoczął się od spotkania z przedstawicielami Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Uczestnicy zapoznali się z działalnością instytutu oraz możliwościami współpracy w zakresie działań edukacyjnych promujących wiedzę o kulturze ludowej, co otworzyło perspektywy na przyszłe projekty partnerskie. Następnie grupa zwiedziła Muzeum Jana Kochanowskiego w Czarnolesie, gdzie zgłębiono bogatą biografię i życiorys wielkiego polskiego poety. Wizyta ta podkreśliła powiązania między dziedzictwem literackim a ochroną środowiska kulturowego, inspirując do integracji tych elementów w pracy edukacyjnej.

Udział w szkoleniu ED-EK 2025 był cennym doświadczeniem, pozwalającym na wymianę wiedzy, nawiązanie kontaktów oraz zdobycie nowych narzędzi do promocji ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego. Pracownicy Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie planują wykorzystać zdobyte inspiracje w lokalnych inicjatywach edukacyjnych.